

Specifieke instructies veilig roeien bij Aengwirden

Goed zeemanschap

De belangrijkste regel uit het BPR (Binnenvaart Politie Reglement) is dat iedereen er voor moet zorgen dat er geen aanvaringen of ongelukken gebeuren. Een schipper dient te voorkomen dat het leven van personen in gevaar wordt gebracht, schade aan andere schepen of oevers ontstaat, de veiligheid en het vlotte verloop van de scheepvaart in gevaar wordt gebracht.

Ook op het water geldt een alcoholverbod: ook bij toertochten!

In situaties waar geen regels voor (lijken te) zijn gegeven of waar het wijken van één schip niet meer voldoende is, moet ook het andere schip alles doen om een aanvaring te voorkomen. Je bent verplicht van de regels af te wijken om een aanvaring te voorkomen. Dit betekent bijvoorbeeld dat je zult moeten wijken voor schepen waarvan de stuurman je te laat ziet of als blijkt dat hij de vaarregels niet kent. Bij een aanvaring zijn haast altijd beide partijen schuldig. De ene heeft kennelijk gevaarlijk gevaren, de ander heeft het goed zeemanschap niet toegepast.

Bij manoeuvres, zoals aankomen, afvaren, laten lopen en rondmaken, mag je andere kleine schepen niet onnodig hinderen. Beroepsvaart mag je überhaupt nooit hinderen! Kijk bij het afvaren dus niet alleen of je eigen bemanning klaar is, maar wacht ook tot er ruimte is op het water. Ga niet stilliggen bij bruggaten, bij de ingang van een jachthaven of vlak voorbij een onoverzichtelijke bocht. Kijk bij het rondmaken eerst of je doorgaande schepen niet hindert.

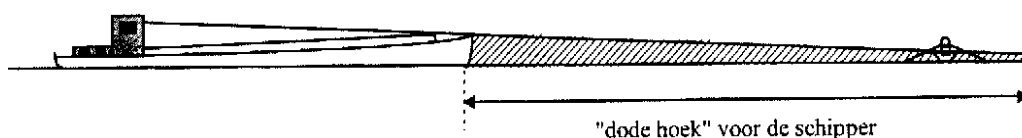
Kijk dus steeds goed om je heen, ook achteromkijken en vraag je boeg mee te kijken als je een vaart opvaart, of onder een brug vandaan komt.

Het belangrijkste om te onthouden op water is het volgende: je hebt nergens recht op, je hebt de plicht om volgens goed zeemanschap veiligheid voor mens, oever en materiaal te betrachten. Op de weg gaat het verkeersreglement uit van het 'recht' op voorrang, op het water heb je de plicht voorrang te verlenen.

De basisregel is om zoveel mogelijk stuurboordwal te houden.

Kleine schepen wijken voor grote schepen

Grote schepen zijn langer dan 20 meter. Het is moeilijk om de lengte van een schip op het water in te schatten. Bij twijfel altijd wijken voor het grote schip. Grote schepen zijn o.a. rondvaartboten, vrachtschepen, skûtsjes, sleepboten, veerponten, e.d. Grote schepen kunnen niet snel hun koers of snelheid wijzigen. Geef grote schepen dus alle ruimte en manoeuvreer je niet in een gevaarlijke situatie. Grote schepen zullen meestal

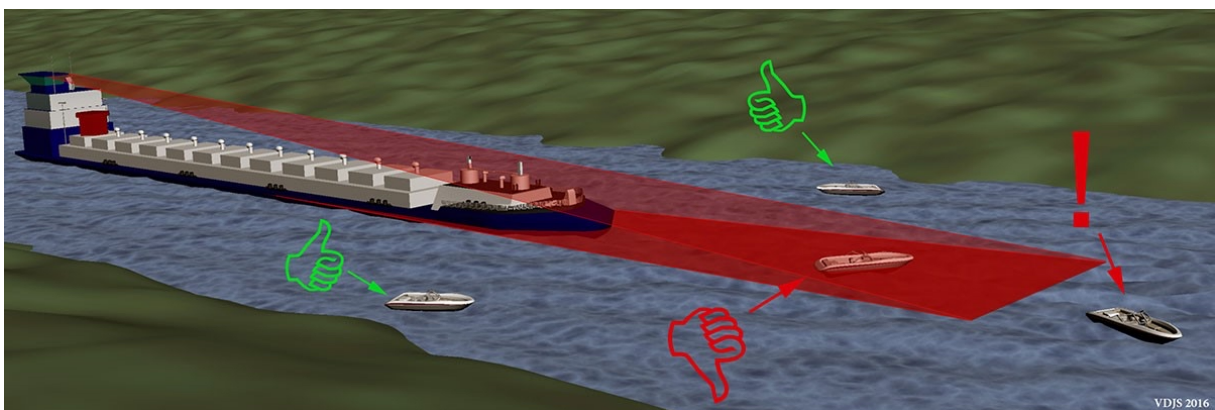

het midden van het vaarwater aanhouden, dus snijdt geen bochten af en kijk bij ongestuurde nummers regelmatig om. Vrachtschepen hoor je vaak niet aankomen. Grote schepen hebben een “dode hoek”. Zorg dat je niet in deze “dode hoek” terechtkomt, omdat men je vanaf de grote boot niet kan zien. Steek daarom ook nooit vlak voor een groot schip over.

Hieronder zie je wat een schipper ziet vanuit de stuurhut

En deze animatie geeft de dode zichthoek van een vrachtschip aan:

Via onderstaande link kun je een goed beeld krijgen van het samen gebruiken van het vaarwater door grote en kleine schepen:

<https://www.youtube.com/watch?v=lSkBp79skVQ>

Roeiboten behoren tot de kleine schepen en moeten altijd wijken voor alle grote schepen, dat zijn alle schepen langer dan 20 meter inclusief kleinere veerponten, vissersschepen en rondvaartboten.

Situatie bij Aengwirden

Onze vereniging ligt aan de ingang van de industriehaven van Heerenveen. De beroepsvaart die hier gebruik van maakt, heeft te allen tijde voorrang. Het water voor ons vlot wordt gebruikt als zwaairom voor grote vrachtschepen.

Belangrijk: als een groot schip draait in de zwaairom, **geen boten in het water leggen** en als je net hebt aangelegd, **zo snel mogelijk je boot uit het water halen!**

Grote schepen op het Heerenveens Kanaal

Roeien op water waar ook grote binnenvaartschepen varen vraagt om extra aandacht.

Grote schepen zijn minder wendbaar en hebben slecht zicht in bochten. In bochten zullen ze vaak over de middenlijn van het kanaal varen en aan bakboordwal uitkomen, waardoor het vaarwater aan de bakboordzijde van het binnenvaartschip smaller wordt. Weet dat een ongeladen binnenvaartschip hoog op het water ligt, zeer vatbaar is voor zijwind en daardoor moeilijk bestuurbaar. Het Heerenveens kanaal heeft een aantal bochten. Binnenvaartschippers zien roeiboten pas laat als ze een roeiboot al zien. Wees je daarvan bewust.

Het kan ook gebeuren dat een plezierjacht uit de richting Vegelinsoord denkt nog wel de jachthaven in te kunnen varen en er daarbij van uitgaat dat jij wel inhoudt of wacht. Wees altijd alert.

Ditzelfde geldt voor het passeren van van de onderdoorgangen wanneer je op het Heerenveens Kanaal vaart richting Akkrum, ter hoogte van de spoorbruggen bij Vegelinsoord en de Deelsbrug bij Salverda.

Wanneer je terugkomt roeien via een nevenvaarwater (bijvoorbeeld onder de brug door bij Vegelinsoord of onder de Deelsbrug), dan ben je verplicht voorrang te verlenen aan al het verkeer op het Heerenveens Kanaal.

Instructies die je helpen om veilig te roeien

1. Wees alert

- Zorg dat je bij kruisingen, havenuitgangen of zijtakken goed overzicht hebt op het hele gebied bij het passeren of het veranderen van je eigen koers.
- Ga nooit midden op het water liggen om kleding te wisselen of om wat te drinken: doe dit op een veilige plek langs de kant, bij voorkeur uit de wind.
- Ga er niet vanuit dat er waarschijnlijk toch geen boot van de andere kant komt omdat het rustig is geweest of zondagochtend.

- Je mag pas op drukke of onoverzichtelijke stukken roeien als je voldoende vaardig bent en de juiste bevoegdheid hebt.

2. Kijk regelmatig achterom

- Grote schepen naderen sneller dan je denkt.
- Kijk extra om bij bruggen en in smalle stukken.

3. Houd stuurboordwal (rechterkant)

- Grote schepen varen vaak midden op het water. In bochten komen ze over de middenlijn.
- Ga niet te vroeg naar de andere kant “om alvast goed te liggen” om bijvoorbeeld aan te leggen, een brug onderdoor te varen of om rond te maken. Het is gevaarlijk; een tegemoetkomend schip verwacht jou daar niet.

4. Blijf roeien met druk op je blad als een groot schip jou passeert

- Niet stil gaan liggen op het water. Een stil liggende roeiboot wordt snel meegetrokken door zuiging of door de boeggolf tegen de kant gezet.
- Wanneer je rustig doorroeit, kun je sturen en koers houden, en kan je het binnenvaart rustig passeren.
- Houd stuurboordwal (ongeveer 1,5 à 2 meter uit de kant) en houd je koers.

5. Wees extra alert in bochten

- Voor een bocht geen opzetjes doen, maar roei rustig naar de bocht
- Houd er rekening mee dat er in een bocht onverwacht een schip kan verschijnen; weet wat je dan moet doen!
- In de bochten van het Heerenveens Kanaal gaan grote schepen over het midden van het kanaal en nemen een stuk van jouw vaarwater.
- Jij en ook een groot binnenvaartschip hebben hier slecht zicht: beiden kunnen niet “door de bocht kijken”.
- Vaar rustig door en passeer het binnenvaartschip, schrik niet van het schroefwater en houd goed druk op het blad, blijf aan de stuurboordwal.

6. Houd rekening met onverwacht vertrekkende of draaiende schepen

- Wees alert op schepen die de wal verlaten (bij Vegelinsoord, het eiland tussen Vegelinsoord en Salverda, de jachthavens aan de Heeresloot).
- Geef ruimte als dat mogelijk is, vaar rustig door, of leg je boot stil of maak snel rond als de stuur dat zegt.

8. Inhalen van grote schepen

- Niet doen! Het kost veel kracht en je wordt naar het schip toegetrokken.
- Houd ruime afstand van het schroefwater, of draai om en roei een stuk (bijvoorbeeld 1 km) terug en keer daarna opnieuw om.

9. Oefen met je ploeg het snel rondmaken

- Als een groot schip ineens vlakbij is, moet een ploeg direct kunnen reageren.
- Oefen daarom regelmatig het snel rondren op commando van de stuur.

10. Gebruik een app om te zien of er verkeer vanuit de ri Akkrum komt

- Op de app van Marine Traffic (gratis) kun je schepen volgen die gebruik maken van AIS (Automatic Identification System voor schepen langer dan 20m). Zo kun je ook zien of er een groot schip vanuit Akkrum ri Heerenveen vaart. Het AIS geeft geen informatie over het tijdstip waarop schepen vertrekken uit de haven van Heerenveen. Ook de apps 'Waterkaart Live' (gratis) en 'Waterkaarten: vaar navigatie' (7 dagen gratis, daarna betaald) geven deze AIS-informatie door.

11. Vaar alleen op lastig vaarwater (boven 4 Bft en met binnenvaart) als je daar bevoegd (Scull3) voor bent en je je daarmee vertrouwd voelt. Richting Heerenveen is altijd veiliger omdat er geen beroepsvaart is en er een openbare weg langs het vaarwater is, waar hulp geboden kan worden.

Vertrek vanaf het vlot

Als je van het vlot wegvaart richting Vegelinsoord, houd dan de denkbeeldige stuurboordwal aan richting de jachthaven.

Vaar je weg richting Heerenveen, kijk dan eerst of het veilig is om over te steken naar de stuurboordwal. Oversteken doe je door zo snel mogelijk aan de goede wal te gaan varen.

Het passeren van de jachthaven De Welle van Heerenveen gebeurt altijd aan stuurboordwal en in een rustige haal. Wees er altijd op bedacht dat er een boot uit de jachthaven kan komen varen en ga er niet vanuit dat de schipper je wel heeft gezien, ook al vaar je op het hoofdvaarwater.

Aankomen bij het vlot

Veilig aanleggen doe je door aan te leggen **tegen de wind in**. De boot blijft dan bestuurbaar.

- Als de wind over het vlot van de vereniging komt (zuidelijke wind), houd dan rekening met de wind die de boot van het vlot af blaast. Kom aan met een iets scherpere hoek en zorg dat je snelheid houdt.
- Bij noordelijke wind drukt de wind je tegen het vlot aan. Rustig aankomen met een wat kleinere hoek met het vlot. Houd wat extra ruimte. De wind helpt je om veilig aan te leggen.

- Bij westelijke wind leg je aan vanuit de richting van de haven van Heerenveen. Heb bijzondere aandacht voor mogelijk scheepvaartverkeer uit de haven.
Steek pas over naar de bakboordkant van het kanaal om aan te leggen wanneer je:
 - de jachthaven bent gepasseerd,
 - hebt gecontroleerd dat er geen binnenvaartschip uit de haven van Heerenveen komt,
 - ter hoogte van de grote dukdalf vaart (aan de ingang aanstuurboordzijde van de haven),
 - en hebt vastgesteld dat er geen plezierboten uit het kanaal vanuit Heerenveen komen.
 - Bij oostelijke wind leg je aan vanuit de richting van de afvalberg. Pas aanleggen als uit beide richtingen van het kanaal geen schepen komen.
-

7 regels voor veilig roeien

1. Zorg dat je gezien wordt. Draag reflectiekleding of een reflectievest (fluorescerend geel, oranje) of zorg dat je riemen blijven bewegen.
 2. In de periode 1 november – 31 maart dragen roeiers in 1x, 2- en stuurlieden verplicht een reddingsvest.
 3. Ken het veiligheidsprotocol en houd je aan de vaarregels en -verboden van de vereniging (niet varen bij mist, (naderend) onweer, donker, vorst, ijsschotsen, harde wind of storm).
 4. Het gebruik van een spiegeltje wanneer je roeit in ongestuurde boottypen is verplicht. Als je zicht beperkt is bv bij regen of mist, kijk dan regelmatig om; vooral bij bruggen en in bochten.
 5. Zorg dat je materiaal in orde is en zorg voor voldoende drijfvermogen bij gebruik van boten zonder luchtkasten.
 6. Volg ten alle tijde de instructies van de stuurman. Opmerkingen van roeiers of goed bedoeld eigen initiatief kunnen gevaarlijke situaties opleveren.
 7. Bij ongestuurde ploegen: spreek af wie de schipper is en het commando voert.
 8. Houd altijd stuurboordwal, ook onder (smalle) bruggen, en hinder niemand. Wacht met manoeuvres tot de vaart vrij is, ook bij afvaren en aanleggen. Houd altijd in gedachten dat de roeier in de meeste gevallen moet wijken (volgens het BPR).
-

9 adviezen voor veilig roeien

1. Gebruik je gezonde verstand. Houd altijd rekening met andere schepen (manoeuvrbaarheid, zicht, enzovoort).
2. Zorg dat de instructeur, coach en stuurman/-vrouw goed verstaanbaar zijn.
3. Gebruik bij koud weer en onrustig water (windkracht hoger dan 4 Bft) liever een bredere boot of pas je route aan.

4. Wees duidelijk in je gedrag op het water en vaar een duidelijke koers. Een ander moet tijdig begrijpen wat je van plan bent.
 5. Stop op een veilige plek. Zorg dat je aan de kant ligt. Stop niet in een bocht, vlak bij een brug of de ingang van een haven.
 6. Houd rekening met de dode hoek van binnenschepen. Ga ervan uit dat je **niet** gezien wordt. Een roeiboot verschijnt niet op de radar van het schip en is voor de schipper een klein stipje op de horizon.
 7. Laat schepen gemakkelijk passeren. Als een schip harder gaat dan jij, zorg dan dat het snel op een overzichtelijke plek kan inhalen en matig je snelheid.
 8. Mijd het schroefwater van binnenvaartschepen. Een manoeuvrerend schip kan zomaar gas geven en je meters opzij duwen.
-

Melden van gevaarlijke situaties

Meld gevaarlijke situaties in het **schadeboek**.

- Bij noodgevallen: bel **112**.
- Niet-dringende gevallen of incidenten met binnenvaart: meld bij de meldkamer waterpolitie, tel. **0900-8844**.
- Overig: Politie Heerenveen.